

KARANTIINNE TAIMEKAHJUSTAJA

Anomala orientalis

Taimakahjustaja lühikirjeldus

A. orientalis on põrniklaste sugukonda kuuluv putukas, kelle vastsed ehk tõugud elavad mullas toitudes erinevate heintaimede ja köögiviljade juurtest. Olulisemat põllumajanduslikku kahju põhjustab taimakahjustaja maisi, ananassi ja suhkrurookasvatustele. Täiskasvanud põrnikad on 7-13 mm pikkused, kattetiivad on värvuselt beežid, millel on mustad triibud ja laigud. Põrnikal on iseloomulikud kolmeks harunevad tundlad. Valmikud toituvad taimede õitest ja lehtedest ning munevad 2,5 - 23 cm sügavusele pinnasesse. Põrnikate tõugud on munadest koorudes ~1,5 mm pikkused, beežide kuni valgete kehade ning tumeda peaga tõugud, kes kasvavad kahe kuu jooksul ~25 mm pikkusteks, seejärel nukkuvad. Putukas on levinud USA-s, Kagu-Aasias ja Jaapanis.

A. orientalis-e tõugud

Foto: J. Baker North Carolina State University, Bugwood.org, USA

Anomala orientalis (ANMLOR) - <https://gd.eppo.int>

A. orientalis-e valmik õiel

Foto: H. Sawada, Jaapan

Kahjustustunnused

Heintaimedele tekitatud kahjustusi võib nakatumise esimesel aastal olla raske märgata. Tõugud toituvad kohe mullapiiri lähedal asuvatest juurtest ning kuumadel ja kuivadel suvedel surevad heintaimed suhteliselt kiiresti ning suure tõukude arvukuse juures tekivad põldudel või murul tumedad kuivanud alad. Valmikud eelistavad toitumiseks leherootsude vahelist pehmet taimekude. Põrnikas jätab tugevama taimekoe leherootsude näol söömata, mistõttu lehtedest jäävad alles vaid rootsud. Tugevalt kahjustunud lehed muutuvad pruuniks ja langevad maha.

Peremeestaimed

A. orientalis on paljutoiduline taimakahjur, kes tekitab kõige suuremat kahju maisi-, ananassi- ja suhkruroopõldudele ning murule. Taimakahjuri tõugud toituvad ka erinevate köögivilja- ja kõrreliste heintaimede juurtest. Põrnikad toituvad mitmete erinevate taimede lehtedest ja õitest (nt tokkroosid, daaliad, võhumõõgad, floksid ja roosid), kuid valmikute poolt tekitatud kahju on marginaalne.

Levik

Taimakahjuri kauglevik on võimalik põllutöömashinatele määratud või taimesaadetiste substraadiks oleva saastunud mullaga, kuid põrnika levikualadelt pärinevate kaubasaadetiste juurtelt peab kasvusubstraat olema eemaldatud. Täiskasvanud putukad võivad peituda kaubasaadetiseks olevatel taimedel.

Lisainfo: EPPO Global Database - [taimakahjustaja iseloomustus ja levikuala](#)

* EPPO – Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon